

Pomhaj Bóh!

Cízlo 26.
26. junija.

Lětník 8.
1898.

Serbiske njedželske lopjenka.

Vudawaju ſo kóždu ſobotu w Ssmolerjez knihicíſchezerni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchtwórlétnu pſchedplatu 40 np.

3. njedžela po ſvjatej Trojizn.

Mat. 16, 26.

Schto pomha ežlowjekej, hdy by won runje zylý ſwét dobył a pak na ſwojej duſchi ſchłodowal? Abo ſchto móže ežlowjeke ſtumozjenju ſwojeje duſche dac?

Na czo dže prázowanje yimale wſchitkich ežlowjetow tudy na ſemi? Woni chzedža ſvožowni býež. A w cžim wobſteji po jich myžli to ſvože? Wone je po ſdaczu jara wſchelake, je pak woprawdze ſtajnje to ſame: telko kaž jenož móžno wot ſwéta dobywac a wuziwac — wot jeho kublów a czeſcžow, jeho wjeſzelow a ſabawow, jeho wědomoſcžow a wuměſtwow.

Ale leži w tym tež wérne ſvože? Níhdý na níhdý; naſch knjes praji: „Schto pomha ežlowjekej, hdy by won runje zylý ſwét dobył a pak na ſwojej duſchi ſchłodowal? abo ſchto móže ežlowjeke ſtumozjenju ſwojeje duſche dac?”

Wérnoſcz teho ſłowa knjesoweho namakam wobtwerdženu po zylým ſwécze, jeno ſo na to ſedžbujemy.

Mý wěm: pſchewjele ežlowjetow pyta ſwoje ſvože w ſamym wuziwanju wjeſzelow ſwéta. Woni ſo podawaju ſwojim žadoſcžam a wopruja w blužbje tych žadoſcžow mož ſwojego čela a ſwojeje duſche. Ale pſchinidu woni ſtumozjenmu ſvožu? Né!

Schto pſchinježu woni ſobu do staroby? ſchto wobſedža woni, hdyž pſchi kromje rowa ſteja? Swjadnjene čelo a jenu pſches žadoſcže ſahubjemu duſchu. A kajke ſu

te myžle, ſ fotrymiz woni ſmjerczi napschecžiwo hladaju? „Běda nam, ſo ſ nami ſ kónzej dže, ſo dýrbimy wotſal čahnyč ſot teje ſemje!” A ſpominaju woni nětko, ſo dýrbja po ſmjerczi pſched Boži ſudny ſtol ſtupic a tam rachnowanje cžinic ſot mozow ſwojego čela a mozow ſwojeje duſche, kotrež běchu jím podate ſtumozjeniu na loženju a kotrež ſu buchtowali w hréſhnej blužbje — ſawěrnje, ſatraschne ſadwělowanje dýrbji na nich padnycž.

Woni ſu w ſwojim ſtiwjenju ſnanu wjeſzela zylého ſwéta dobyli. Schto je jím to pomhalo? Nicžo a ſažo nicžo! a ſlepje by jím bylo, ſo býchu ſo níhdý njenarodžili.

Dale ſu druh, kotsiž ſtiwjenje wjele kħutniſcho wobhladaja. Tich prázowanje na to dže: telko kaž jenož móžno ſwětnych kublów nahromadžic; a temu prázowanju wopruja woni ſwój čaž a ſwoje mož. Pjenjesh ſažlužic a ſažo pjenjesh ſažlužic, to je jich staroſcz wot ranja hacž do wjeczora; a pſchezo ſu woni na to ſmyžleni ſwój dom ſ kublami tak wobohacžic, ſo móža prajiež kaž tamny muž w ſeženju: „Luba duſcha, nětko masch wjele kubla nahromadženeho na wjele lět; měj nětko wotpocžin; jěš a pij, a budž dobreje myžle.”

Tene pak ſabudža tež woni husto pſchi wſchém dželanjju a ſkutkowanju wo ſemiske kublo, mjenujz tu staroſcz ſa ſwoju duſchu; a cžim bohatschi teho dla jich dom na ſchazach teho ſwéta ſo ſežini, cžim bóle wokhudnje jich duſcha na ſchazach, kij wěčnje traſa.

A kajki je jich kónz? — Hdyž ſu doſcž nahromadžili a wérja, ſo móža nětko ſměrije pſchichodnemu čažej na-

pschecžito hladacž a dobreje myſle býč, pschinidže Kenjeſe we wołanie na nich: „Roskaž twojemu domej, pschetož tñ dyrbis̄ch wumrjecz.“ A hdyz ſu nětko ſchaz̄y zbleho ſwēta ſebi nahromadzili a dobyli, njeſzu paſ ſo starali ſa ſwoju duſchu, ſchto jim pomha? ničo a ſaſo ničo! Pschetož tež najbohatschi kral ſteji psched Božim ſudnym ſtolom, runje tak lhadu a nahi kaž tón najkudſchi proſcher w jeho kraſtſwie, a běda jemu, hdyz staroſcz a prozowanje „wjele ežeſeze a mož teje ſemje dobywač“ je jemu wſchſche ſtejaló dyžli ſbožo jeho duſche, hdyz je wón pschi wſchém jeho ſtukowanju a ežinjenju na njej ſchłodował. Běda jemu; lepje by jemu bylo, ſo by ſo nihdý njenarodzil.

Runje tak mało paſ mőže člowieſej pomhač, hdyz wón wo mudroſez a wuezenoſez teho ſwēta ſo prozujе a ſtomadži, ſa ſwoju duſchu ſo staracž. Tajki je na ſmijertnym lužu wbohi muž, kotremuž wſchitko jeho wjedženje njemóže bojoſez psched węžnoſezi a jejnymi ſtrózelemi wſacž, kiž potom na njeho pschinidu.

Haj podarmo je prozowanje wſchěch člowieku, kiž jenož we wězach teho ſwēta ſbožo a mér a derjehicze pytaju; a to njeje jenož podarmo, ale ſamo ſchłodne. Wone pschinjeſe jim ſkaženje ſa čaſ ſa węžnoſež.

Schto mőže člowieſek ſi wumozjenju ſwojeje duſche dacž?“ praji naſch wumoznik. Tež na to praſchenje dyrbimy ſaſo wotmolwicz: „Ničo a ſaſo ničo.“ Pjeniſy a kublo a ežeſež a widženje a móz — kaž wjeležkuſiž je člowieſek wo tych wězow tu na ſemi — wone njemóža jeho duſchu wumóž wot węžneje ſmijercze. Wón dyrbí wſchitko tole ſawoſtajicž pschi kromje rowa, a ničo njewoſtanje jemu dyžli jeho psches hréchi ſahubjena duſcha, ſi kotrejž dyrbí wón psched Boži ſudny thrón ſtupicž a ſwój roſſud doſtacž.

We ſo: myſl člowieſeje wutroby je ſla wot mlođoſcze, a teho dla njemóže nětko žadyn ſi naſ prajicž, ſo njeje hiſheze na ſwojej duſchi ſchłodował, a žadyn wot naſ njemóže ſi wumozjenju ſwojeje duſche něſhto dacž. Ale džakowanu Bohu: jedyn je, kiž mőže te duſche wſchěch člowieku wumóž, mjenujžy Jeſuš Khrystuš, kiž je wot njebjeſ dele pschijchoł a psches ſwoju ſwiatu drohu frej węžne wumozjenje ſa naſ wuſtukował. Na tym wumozjenju maja džel wſchitz, kiž w twjerdej wérje do teho ſbóžnika ſteja a kotsiž wſchědnje ſi njemu ſo modla wo móz ſa nowe ſwiate ſiwiſenje, w kotreymž woni ſo njeprózuja, tón ſwét dobywač ale ſo wobohacziež na ſchazach, kiž węžniſe traja.

Duſcha, ſchto ſo prozujes̄ w tych ſwětnych wězach tudy; Węžnych kublow ſabudžes̄, lubuſes̄ te hroſne brudy. Pytaj Kenjeſa Jeſuža, wſchitko druhe njeponha.

Handka-Krjebjanski.

Jaſne woſno.

3. Jandželow hospodowacž.

(Poſtracžowanje.)

Madlenka njevjeđiſche, ſchto ma na to wotmolwicz. Poſtracžiſchi wózzy potaji wona ſwoje ſylsy, dokelž běſche fruta holečka. Jan paſ ſaręčawſchi měnjeſche: „So chzetaj drje macžeri wſchitko ſtejſe ſa ſtuſi, ſo je to tež pschewulki pjenjes ſa njeju.“

„Nó, wój ſlepcežkaj, dha wamaj tónle tole ſi hodam dam!“ wotmolwi wuj Petr; jemu běſche ſo woſebje ſpodobało, ſo ſebi tónle pjenjes tak wyžoko wažeschtaj.

Mjes tym ſo durje wotewrichu, a wotwořek pschinjeſe ſi holzomaj napječene ſkacžki. Dobra wón roſſherja ſo po jſtuje a Janowej a Madlenynej wózzy ſo ſybolachu.

„Wupytajtaj ſebi jenož najwjetſchi, tón je ſa waju!“ naſpomina wuj.

Tola to wonaj nječinjeſchtaj, dokelž mjeſchtaj tajke wſchijne ſa nahrabne a njepečne. Njevjeđo, ſchto, poſmiejkotaſchtaj ſo na rjane brune pječwo, ſi kotrehož roſhyki ſukachu, paſ na wuja. Temu ſo ſpodobaſche, ſo džesc̄i hnydom ſa najwjetſhim ſkacžkom njehrabaſchtej, kaž běſche wón ſebi to myſliſl.

Šločnje wón zyli wěz ſločnji. Wón ſběhnj najwjetſchi, hiſheze čoply ſkacž ſi bliða a ſwětly tole ſa njón poſzivichu poſbla wón džesc̄i domoj.

S wjeſolymaj mjeſwočomaj a „Saplač Bóh!“ prajiwſchi, wopuschcziſchtaj Petra.

Duzi po puču paſ ſo Madleny hido ſaſtyska, ſebi po myſliwſchi, ſo dyrbí wot doma precž a na burske ſublo, — to ſdasche ſo jej psches měru czežko. Schto dyrbjeſche potom wſcho doma wobſtaracž, hdyz je macž na džele! a ſi temu dželo na wulfim burskim ſublo! mőže wona tež to wſcho dokonječ? — Wona ſdychny — a Jan na ſwoju ſotſicžku poſladawſchi ſarjeſny: „Wěm, ſchto ſebi myſliſl! tola hlej, wot tam deleka mőzemoj ſtajnje macžerne jaſne woſno wohladacž, a wona horfa ſwyschi, hdyz ſwiatok ſaſwonja, a wſcho druhe je bjes stracha, tak praji macž!“

Madlenka poſlada ſe ſpodziwanjom na bratra tutych mudrych, roſomnych ſłowow dla; wona běſche na myſle trochu poſalka a dyrbjeſche ſebi tajke ſlowa najprjedy trochu roſklaſc̄! Teho dla wona ſi wopredka njevomolwi, ale poſhili troſhku hlowu.

Doma wupowjedaſchtaj macžeri wſcho, ſchtož běſche ſo podalo, poſkaſchtaj ſwětly tole ſi poſběhnyſchtaj wulki ſkacž, ſo Raſhpork ſi woběmaj rukomaj ſa nim ſo načahowasche, a poſjedaſchtaj, ſo chze wuj po jutrach tež Madlenku na ſublo měež!

Hana běſche ſo teho dla ſi wopredka nimale naſtróžila, dokelž běſche Madlenka ſa nju ſiwi troſcht a woprawdžita podyjera, a tež ſebi macž pomylili, hacž drje tež Madlenka wſchě dželo delta na ſuble dokonja, a hacž jej ſznamo powětr a duch, kotrejž tam po domje wějetey, njeſchłodźitej na czele a duſchi.

Jan na macžeri pytny, ſo ſo jej tajke poruczenje njeſpodoba. Wón paſ běſche dženža wſchón wjeſolych hodoſ dla a dokelž běſche tam delta pola wuja wſcho nimo měry derje wotběžalo, tež chzysche wón lubjerađ ſotſicžku ſobu wſacž. Teho dla wſa wón Madlenku ſa ruku a macžeri do mjeſwočza poſladawſchi rjekny wón: „Macžerka, wſchako wěſcze, tam deleka wohladamoj wſchědnje wasche jaſne woſnijechko, a w ſiwiſchicze, hdyz tam deleka na zyrlwi ſwiatok ſaſwoni, a wſcho druhe nima žaneho stracha!“

Macž drje ſi temu ſi hlowu poſiwny, tola měnjeſche: „Pſche myſlkie ſebi tu wěz tola hiſheze dyrbju!“

Potom mějſche ſo wobradzenje pola ſtaraje Hańže, a to běſche jara rjenje! Wona mějſche rjany hodowny ſchtonik ſi džesacž ſwěcžkami, czerwienymi, bělymi a ſelenymi. Tón pſcheinjeſe wona ſe ſwojeje iſtwy do Hańzeje a jón tam na bliðo ſtajiwſchi poſloži wona pod njón najprjedy ſa Madlenku knižki, czerne ſwiaſane ſe ſlotym rěſkom, to běſche nowy ſakon ſi pſalmami, potom ſa Janu módre woſnjane rukajzy a ſa Raſhporka čoply čapku na wuſchi, dokelž běſchtej jemu wuſchi ſtajnje czerwienej a módrej wot ſympy, a potom hiſheze ſa kóžde džecžo pakſyj poſpranžow.

Hdyž ſtara Hańża ſe ſchtonikom do iſtwy pſchinidže, wostachu džecži ſi wopredka čiſho a prosto ſtejo, — ale na dobo ſaſpewachu:

„Ja ſi njebjieſ dele pſchinidu ſi wam!“

ſo ſo ſtaraj Hańži, wſchej hnutej a ſwjeſzelenej, hylsy jenož tak ſkulachu po ſziorſhczenym mjeſwočzu, dokelž ju někaſ pſchewſa, ſo je tu ſaſtupila jako jandžel Boži wot maļeje Mařſki poſhlan, — a potom poſjedaſchtaj Hańi, ſo je jej na kribjetu pſcheinbežalo, jako by ſmijereč po nju pſchijchla.

Hdyž běchu ſo ſwěcžki wuſhwězile, hylsy ſo wſchitz ſa bliðo. Na bliðe ſtejſe ſtejſe ſulka ſchfka ſi mlózy rajzom. Tón běchu ſebi hromadze na warili. Stara Hańża běſche rajz a butru dała, Hana paſ mlóko a zokor. Raſhporka ſkłodzesche, ſo njeſnajesche ani žaneje měry. Štajnje ſežeze ſchfli ſkradžu bliże ſi ſebi, ſo by lepje do zokoro dožahnył, dokelž běſche na ſrjedža teho runje najwjaſy.

Hdyž rano džechu wſchitz ſiwiſchi, a tu ſta ſo jim hiſheze wulke pſcheinlapnjenje. Na Mařſkym rowczku ſtejſe ſtejſe nowy, rjenje bělo wobarbjeny ſchijzif a na nim běchu ſlowa napiſane. „Mała Mařſka“. S jaſnymi piſmikami tu ſtejſe ſtejſe napiſane:

Sa zyrtwinski murju pak stejelsche daricelska a wjezelische ho, so běchu wschitzu tak pscheblapnjeni, a skonečnje rjekny Hanu ruzu sthlyhwschi, so dyrbjal Boh teho, kotrež je to wobradžil, hacž do věžnosce pozohnowacž. A hdijž tež wjeh tsi džecži ruzu sthlyhchu, a Kaschporf tež do sadu pohladacž džesche, dokelž chyzsche ſebi tež hſchizk wot sadu wohladacž, — dha sthlyh tež ſtara Hanža ja zyrtwinski murju ruzu. — A skonečnje, hdijž běchu wschitzu druh do zyrtwe ſechli, dha dónđe tež wona nnts a wosta zyle ſady pod byrglemi ſedžo, hdjež ju nictó ſpōsnacž njemóžesche, dokelž běche tam cžma.

Měčniſe ſaklincža ſpěw: „Ja ſ njebež dele pschiňdu k wam!“ a wona dyrbjesche woči ſandželicž, tak njeſwucžene jej wſcho běche. Wſchako njebež wona tak dolho wjazh do zyrtwe pschischi!

Tak minychu ſo hody. Dny ſažo pschiberaču a bory běchu jutry psched durjemi. Jan ſpominaſche husto na dželenje. Njeđezlu Palmarum mjeſeſche hižo dele na wujove ſublo pschińcž. Krótko předy, hacž won dele džesche, da wuj hiſchče praſicž, ſo njech hiſchče hacž do tſeczeho ſwiateho dnja wočatnje.

Jan ſo ſradowaſche, ſo móže rjanu jutrowny cžaž hiſchče doma woſtač. Džecži khodzachu husto do ſeckow a naſberaču pod starym liſčom prěnje ſelene herližne abo wumarinu ſtwjelčka a nawijachu ſ nich rjane wonjaze wencžki. Te wiſzachu potom zyle lěto na ſeženje, a hdijž chyzsche deſchecžiſ pschińcž, roſſchérjachu ſtajnje ſ nowa woſchewjazu won.

To ſta ſo tež lětža. Skonečnje ſeſthadža pak tola požledni džen a naſhili ſo požledni wjecžor. Sadu w křevežku mjeſachu bělu koſu ſ dolhimaj rohomaj. Štej běche Jan ſtajnje jara derje měnil. Wot tej mjeſeſche ſo tež dželicž! Jan pomajka ju hiſchče ras ſa brodu a pomysli ſebi ſrudnje, ſchtó budže jej nětko ſtajnje trawu a džecžel domoj nožycž, a hacž ſo jej traſh tež ſaſtyskacž njebudž, hdijž jeho wjazh njebudž wohladacž? Tola, pomysli ſebi Jan, hdijž naſche jaſne woſno wohladam, dha chzu ſo tež na naſchu lubu hipku dopomniež.

Miacž běche jemu brěmjeſchko nawijala, dwě rubjanej koſchli a ſurowe kholowu a dwoje nohajzy a ſ wjetcha běche bibliju a ſpěvaſke poſožila. W lečze wſchak móžeſche božy khodzicž a nohajzy ſa ſymlu khowacž.

Skonečnje poda ſo na cžezki pucž do živjenja. Hižo padachu wjecžorne ſměrki; won běche ſo ſtajnje hiſchče ſa něčim prashecž měl; tola nětko honjeſche macž, ſo njeſtrjebal wuj hnydom prěni džen ſwaricž. Druhi džen jutrow kryjeſche hiſchče ſ požlednjemi pruhami ſwojeho woſlicža ſemju a naletne cžueža wějachu psches pschedwjecžornu powětr. Nětko pak běche cžaž. Jan džesche ſe ſwojim brěmjeſchkom pomału po hórzy dele. Hanu, Madlenku a Kaschporf ſtejachu na prjoſh a hladachu ſa nim. Hanu wrózí ſo ſdýchnyhwschi do khěze. Madlenka běche ſo khroble měla a njebež ſe ſaplakala, ſo njeby Janowu wutrobu woſcežila. Nětko ſawola hiſchče wotſje ſa nim, dokelž běche hižo daloko: „Hdijž ſa tobu pschińdu, chzu tebi něſhto ſobu pschinjeſcž“, ſo wě, ſama hiſchče njevjeſeſche, ſchtó? Tola něſhto k troſtej dyrbjesche tola hiſchče ſa nim ſawołacž. Hacž bě Jan to ſhyschal a ſrošymu, bě njeveſte, — won ſo njevoſlada, tola móžno, ſo bě to tež teho dla, dokelž běche jemu cžezko na wutrobje.

(Poſražowanje.)

Jeſuš jako pschillad ſa ſnutſkowne miſionſtwo.

(Poſražowanje a ſkonečnje.)

3.

A Jeſuš ſchedoſchi won, wohlada wulku lud a jemu běche žel teho ſameho, a ſahoji jich khorych. Hladajeſe na njebo, na teho miſchtra ſuboſce, hdježkuliž ſo won poſaže, je won tón ſamý w ſmilnoſci ſwojeje wutroby, tón ſamý w pomhanju ſwojeje ſylnje ruk. Šchtó móhl tu wſchelakoru nuſu woſiač, ſotraž ſo ſenjeſomu wóčku poſaže, jako won wuńdže a wulku lud wohlada. Ale wjetſha je jeho džiwna pomož. Njeje won ſam wo ſwojej džiwnej pomož ſwědčil, jako won k wučomnikam Jana teho ſchýzenika rjekny: Poſreſe ſe ſažo, ſchtó widžicž a ſhysicž; ſlepí widža a khromi khodža, wužadni budža wučicžem a hluči ſhyscha, morwi ſtawaja a khudym ſo evangeliſ preduje? Wě ſo, ſwonkowne wuhojenje won poſieža, ale hdjež won ſwonkowne hoji, won hlučje pschima. Kaž won pola wſchitkach we hlučkej duschi tu ſamu hreſhnu nuſu widži, tak chze won tež

wſchitkim ſe ſwonkownym wuhojenjom ſnutſkowne pschinjeſcž, ſebje ſameho a ſwoju hnadi. Pschetož žane wumozjenje njeje ſa khory lud khiba Jeſuš ſam!

Tak dyrbí a chze ſkutkovanie hſchecžijanskeje ſmilnoſce po nim cžinicž, w jeho mož khoroſeje hojič. Haj psched naſhimaj wočomaj je tež dženža hiſchče tajka žalostna nuſa. Dow nuſa mledoſce, cželne a duchowne ſtrachoth, kotrež jej hroža, tam hromadžuje hſchecžijanska ſuboſce tych, kiž ſu w ſtrachce, w žlobitach a mało džecžazh ſchulach, w towarzſtwaſh mledoženziow a mledožnych holzow, w hoſpodach k domiňje a holežazh ſhospodach a ſabludženym ruku poſtieža w ſpomožerſtich domach a Madleninych aſylach a ſtatofach ſa žonu bjes domiňy. A ſchtó won ſim pschecživo jich nuſam k wuhojanju a wumozjenju poſtieža, je we hlučszej myſli to jene: evangeliſon wo hnadije Božej a w evangeliu teho ſbóžnika tych hreſhnikow ſameho. Tu je naſch zlyh luby lud. Ze won hiſchče tajki pobožny, kažkž je byl? Kažke mož njeverh knježa w jeho ſrijedžiſnje? Kažke žolmij njeprózivoscze žolmja ſo psches njón? Duž wuſkywa hſchecžijanska ſuboſce njeprózivje dobre ſymjo Božeho ſlowa po nowych puežach, po nowym waſchnju, roſſchérja dobre ſpíž a woſraſh mjes lud. Wonatwari ſa hacženja pschecživo pschibjerazej njeprózivocze a poſtieža tym psches wopisťwo ſwjasanym wuhojanym ruku. Tym ſ jaſtrva puſchecženym runa ſtaroſciznje pucž k čeſtnemu powołanju. Tych psches morjo cžehnjaſzych ſ luda pschewodža ſ Božim ſlowom a ſe ſaſtarazym ſkutkom. Wonatwari ſa to ſtara, ſo by hladaza ruka ſlužazeje tež najkhudſchim khorym we wožadze njeprózivowala, wonatwari ſa ſa bědných a na padawu khoroſeje czerpjaſzych. Ale kažkuliž a hdježkuliž wona pomha a hoji, chze wona pschecžo hlučje pschinacž. Dusche chze dobyč a k temu ſenjeſej dowjescž, ſo by jich wot hreſhneje ſchködy wuhojil a ſ nowej ſnutſkownej mozu napjelnil. Wonatwari ſa ſa nuſu naſchego luda w žanym družim ta ſbóžnoſcž, hacž jeno w nim, w tym wužoku khwalenym ſbóžniku.

Šchtó ſobu ſaſtupi mjes tych, kiž ſhwatu ſlužbu ſmilneje ſuboſce ſaſtaraja; cžemnoſcž w naſchich dnjach wulku móž dobywa; duž dyrbí tež ſenjeſowa wožada, kiž je ſhwetlo ſhweta po ſenjeſowej woli, noweje mož ſebi nadobhywacž. Šchtóž je ſenjeſowy, tón wuńdž a woſladaj wulki lud w jeho wulkej nuſu; tón daj ſebi wot teho miſchtra prawu ſmilnoſcž woſradžicž a potom pomhaſ ſo ſwojim džele khoroſeje w naſchim hſchecžijanskim ludu wuhojicž. Džijny ſa Jeſušom w tej ſbóžnej ſlužbje.

Krótko, ale mózne předowanje.

Jako tón wučomnik, kotrehož tón ſenjeſ ſuboſce — cžitarjo jeho derje ſnaja, teho wučomnika ſuboſce, Jana — jako tón, kiž běche požledni ſa japoſchtoſom hiſchče ſiwy, nimale ſto ſet starý wožadu w Ephesus wodžesche, da ſo won na požledku, jako won wjazh khodzicž njevjeſeſche, do woſadžinych ſhromadžiſnow nožycž. A dokelž běche pscheblabý doſlo rečecž, by won kóždý ſrčí mjes ſhromadžených te ſlowa ſawola: „Džecžatka, ſubujeſe ſo mjes ſobu!“ A jako bu ſkonečnje praschany, cžeho dla won pschecžo to jene woſpjetuje, woſmolwi japoſchtoſ, kiž běche pschi wutrobie ſwojeho ſenjeſa ležał a klapanje jeho ſuboſce poſnje wutroby ſačžu kaž žadyn druži: „Dokelž je to ſenjeſowa pschikafnja; a hdijž ſo wona dopjelni, je doſež.“

Kak husto je ſo cžecže doſtojny japoſchtoſ hižo na naſche křetki nožycž dal — w knihach ſa najmjeuſha, kotrehož myſli ſa wſchitke cžažy wostanje: Džecžatka, ſubujeſe ſo mjes ſobu! A kažke by jeho woſmolwjenje bylo, hdijž by ſo jedyn tych cžitarjow jeho wopraſhacž chyžk: „Cžeho dla pschecžo to ſame?“

Dokelž je ſo tak wjele wo ſuboſci ſpěvalo, khwalilo a předowanlo, a dokelž je tola ſuboſce, kotrež mam w myſli, prawa ſuboſce k Bohu a k bližſchemu něſhto tajke žadne mjes nami.

Šchtó ſ teho navučnjeſch?

Hdijž dyrbja ludžo wěrič, ſo je tebi khutnoſcž ſ twojim hſchecžijanskim, potom cžiūt tež ſam khutnoſcž ſ twojim hſchecžijanskim; a dale: „Njejhlaſaj do dalokoſce; ſchtóž tebi bliſko leži, dyrbjich tych cžinicž.“

Luboſce, ja ſo poddam,
Chzu twoj woſtacž woſtajnje.“

Wschelak s bliska a s daloka.

— Sswjedzeń sa swoikowne mišionstwo njebudže pschichodnu njedželu, 26. junija w Kotezach, dokelž je tón tamy džen wulki hwyjedzeń młodženizowých towarzstwów w huyodnej Wósporcžanskej wožadže. Wón ſo poſdžischo hwyjeczi a džen ſo w prawym čaſu woſjewi.

— Hdyž budže ſo 29. junija ſakladny ſamien ſa Khwacžanski Boži dom połožicž, je nětko tež zyrkwiſka wiſchnoſć pschikafala, ſo ma ſo we wýchitkach wožadach Sakskeje powiſhikowna zyrkwiſka kollektka k podpjeranju teho twara hromadžicž. Saweſcze wulkeho pschipóſnacza je hédne, kaſke wopory ſu hýzo ſtaſh noweje Khwacžanskeje wožady ſa dopjelnjenje hwojeho wutrobnego a nuſneho žadanje pschinjeſli. Te wopory paſ ſu tola psches měru wulke, hacž ſo býchu je woni ſhami njesjez móhli. Hdyž ſu ſo druhdy kollektka hromadžile ſa nowotwary tajkich zyrkwiſow, hdyž njemějachu ludžo ani hodžinu do dotalneje zyrkwiſe, ma kollektka ſa Khwacžizy cžim wjetſche prawo, hdyž maja ludžo ſe wschelakich wžow wožebje w hymskim čaſku na wjeho dwě hodžin ke mſchi khodžicž. Wožebje paſ tež dokelž budže Khwacžanska nowa herbiſka wožada, kmědža tež Khwacženjo ſe Sſerbów cžim mózniſchu podpjeru wočakowacž. Mý teho dla dženža hýzo naſche ſherbiſke wožady na tu kollektu ſa Khwacžanski Boži dom poſkaſam, kotrež budže ſo 10. julijsa, 5. njedželu po hwyjatej Trojizy hromadžicž. Woprujeſe bohaty dar ſa naſchu nowu wožadu! To budže Bohu ſpodobny wopor.

— Nowy dohodny ſakon ſa evangeliſkych duchownych w Sakske je po hwojim pschijeczu psches ſejm nětko wiſchol. W nim je nětko najmíſcha mſda ſa duchownego na 2400 hrivnow poſtajena. To je ſaweſcze ſdobne, ale tež nuſne, ſi nětko duchowni naſhemu čaſei pschimerjene dohodny doſtanu a ſo dale ſady druhich ſastojnikow, fiz ſu ſtudovali kaž woni, tak daloko wróžo wostacž njeſtrjebaja. Derje je tež, ſo ſo khudym wožadam, kotrež te pschilohi ſame placžicž njemóža, podpjera ſe ſtatneje poſkladniſy podala.

— Sakski kral Albert je ſo ſańdeny hdyž ſe hwojeho hrodu Sibyllenort w Schlesynſkej, hdyž býche po napinazych dnjach wulkeho jubileja naſhoto njedžel k wočerſtvenju pschebýwał, ſo do Dražđan wróžil.

— Chinesiſki khězor je naſhemu khězorej k wobkručzenju hwojeho pschecželneho ſmyžlenja rjad ſpožecžil. Duž je nadžija, ſo je w Chinesiſkej ſu ſo měrniſche ſmyžlenje pschecžiwo naſhemu ludej a ſo nadžiomneje w krajinje wot Chinesiſkeje němſkemu khězorstwu pschenajatej k frejpſcheleczu wjazý njedónidže.

— Khězor a khězorka budžetaj 16 dnjow na hwoje pucžowanje do Paläſtinu k požwyczenju noweje evangeliſkeje zyrkwiſe nałožicž a 90 wožobow budže jeju pschewodžecž. Sultan, pod kotrehož knjeſtowom Paläſtina ſteji, cžini wulke pschihoth, ſo by jeju na wulzy počeſcžowozie waschnie poſwital.

— Srudny wobras poſkaſija khězorstwowe wólby na khězorstwowych ſejm, kotrež ſu ſo po zhlým němſkim khězorstwie 16. junija mèle. Pomiernje najwjetſhi dobytk je potvrbezaza ſozialdemokratſka ſtrona cžinila. Wona ma hýzo w přenjej wólby 35 woſkřezow dobytých a w něhdže 80 woſkřezach do wukalanskeje wólby pschiniidže. Duž ſo nětko tola prascha, hacž je wiſchnoſć ſi tym prawy pucž naſtuſila, ſo je w hwojim čaſku ſakon pschecžiwo ſozialdemokratam ſběhnyla a jim možy wostajila, móža hwoje poſrōzaze podrýwaze dželo w ludu hies molenja dokonječ. Starý khězorstwowy kanzler Bismarck do předka wjedžesche, ſo ſi thmi ludžimi ſi dobrým ſo učzo njedozpije. So je wón prawo mél, hdyž býche pschecžiwo ſběhnenju tamneho nuſneho ſakonja, nam létuſche wólby doſladije dopoſkaſija. — W pruſkim ſherbiſkim woſkřezu je ſo hrabja Arnim Mužakowſki ſ nova wiſhwol a we Budysko-Kamjenskym reformar Gräfa. Hdyž my wožebje na wólbu pola naſh džiwanym, ſmy ſi wulkej ſrudobu cžitali, ſo je ſo tež w naſhich Sſerbach wjetſha ſiežba ſozialdemokratſich hložow poſkaſala a ſo ſu tajke hložy ſo woprawdže tu wot Sſerbów wotedale. So mamy tež mjes naſhim ludom tajkich, kotsiž móža ſozialdemokratej hwoj hlož dacž, my ſrošymicž njemóžemy. Pschetož ſchtóž ſa ſozialdemokratu hložuje, njeſſewi ſi tym jenož, kaž ſebi to tón abo druh w hwojim njerofumje myſli, ſo je ſi thmi abo druhimi ſtatnimi wobſtejnoscemi njeſpoſkojnym, ale wón pschitupi ſi tym k ſtronje, kotrež w hjesbóžnej njewerje Boha ſazpewa a kſchecžijanstwo ſi nohomaj podteptuje, kotrež chze naſhich lubowaných knježerjow wot hróna ſtronicž. A to ſamože ſtar ſherbiſkeho luda, kotrež ma dobru hlybalu bohabvojoſeze a kraloſwérnoſće psched hwytem! Duž ſubi cžitarjo, hdyž wj tajkich

ſablužených mjes nam ſnajecze, poſueſcze jich a dowjedzeze jich ſaſho na prawy pucž, ſo njeby cžefcž naſchego luda ſchłodowała.

— W Franzowſkej je po nowowuſwolentym ſejmje miſterſtwo wotſtupilo, dokelž dowérenje noweje komory njemějeſche. Nichto prawje njecha ſarjadowanje noweho miſterſtwo do rukow wſacž, dokelž to žane wjeſzele njeje, w tajkim republikanskim ſtacze miſterſtwo wodžicž.

Naſhe džecži.

Žona býche ſo runje hiſhcze neſhco w hwojich džecžoch hwojeho muža praſchała, ale žaneho wotmolwjenja njedostała. Wona cžujecze, ſo býche jejny muž w myſlach a jeho njemolesche. Mjeležo wona ſi nim dale džecže. „Wějch ty“, wón po khwilzy ſapocža, ſchto ſo mi w tym wokomifnjenju nojlépſche na naſhich džecžoch bycž ſda? So wone naſh ſ Bohu cžerja. Wone dawajit nam pschicžimi, ſo dyrbimy ſo na Boha wobrocžicž. Wone naſh wobkhad ſ Bohom žiwym ſdžerža. Wone wučja naſh ſ Bohom rěczecž. My njemóžemy bjes Boha ſ naſhimi džecžimi hotowi hycž. Wone nam Boha lubeho Knjeſa do wýchedneho živjenja cžahnu a naſh ſe wýchedneje cžiſčeženjy živjenja ſ naſhemu Bohu wjedu. Woni nam telko wjeſzela načinija, ſo dyrbimy ſo wýchedneje džakowacž. Wone nam telko ſtýſknosće cžinja, ſo hebi my druheje rady nje-wěm, hacž ſ Bohu ſo wołacz. Hdyž bywaju wjetſche, nam pschezo nowe prijódſk kladža, ſchto maniy wuražecž a wopominacž. Tole ſjednočeſjenje ſ Bohom je ſlónčny bok w živjenju ſ naſhimi džecžimi. Mí ſo ſda, ſo je to najwyschſche ſohnowanje, kotrež dyrbja nam naſche džecži hycž.

Mróna ſtarobij.

Tjo ſchědžiwzy hwyjedze hromadže hwoj jubelſki ſhvjedzeń a powjedachu hwojim džecžom, kaf ſu tajku ſtarobu dozpli. Tón jedyn, wučer, praji: „Zenje ſo njeſtarach, hdyž wuñdžich wučjeſ, wo dohloſcž pucža; ženje njepoſběhnych ſo hordostnje psches hlowu mlodoſeſ a ženje njepoſbězech ruzy k ſohnowanju, hdyž njebych woprawdže ſohnował; teho dla hým tajku ſtarobu dozpli.“

Tón druh, pscheturz, powjedaſche: „Zenje njeſſym ſo k ſchłodze hwojeho bližſcheho wobohacžil, ženje njeje jeho poſklecze ſo minu lehnyč ſchlo, a wot mojeho ſamoženja dawach rad khudym, duž je mi Bóh tele lěta wobradžil.“

Tsecži, ſudník, džesche: „Zenje ja darow njebrach, ženje na mojej myſli njewobſtach; w najčežſhim ſpytach ſo ſtajnje ſam pschewinycž, teho dla je mje Bóh ſ tej ſtarobu požohnował.“

Duž ſtupichu džecži a džecži džecži ſi nim, woſkachachu jim ruzy a wobwěnzwachu jich hlowy ſ róžemi a cži nanojo požohnowachu jich a džachu: „Kaž waſcha mlodoſeſ, tak budž tež waſcha ſtaroba. Waſche džecži nječ tež ſu, ſchtož wj ſeže: na naſche ſchědžiwe wložy ſežejaza róžowa króna!“

Staroba je rjana króna; ty ju tež jenicž ſamakaſch na pucžu ſdžeržliwoſće, prawdoſće a mudroſće.

Lubi Sſerbja! Budčeze Sſerbja! Sſerbſki dom w Budyschinje ſo twari, a to ſa Waſh! Duž ſta duduje ſa njo u po Waſchim ſamoženju hnydom, burja a měſceženjo, wučeni a njewučeni, starí a mlodži, mužzy a žonſte, a ſverajce ſa njo u pschi jnbiilejach, pschi kwaſzach a kſchecžiach, pschi ſwjetzenjach a ſlhadzowanach; ſtadujeſe a ſverajce! A Wy, fiz wotkaſanja ſežinice, wotkaſajce na přenim měſtneje ſa Waſch „žerbiſi do m“ w Budyschinje! Budčeze ſwérni, woprawdžiſi Sſerbja!

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wýchedných pschedawarňach „Sſerb. Rowin“ na wžach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchtwórcz lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo po 4 np. pschedawaju.